

[Stavad]

andre initiativer end dem, ministeren nævner.

Vi kan ikke og vi skal heller ikke forsøge at opretholde alle nuværende brug. Omvendt vil socialdemokratiet ikke acceptere, at vi i løbet af få år får samlet hele vores landbrugsproduktion på nogle få, store industrilandbrug. Det vil skabe miljømæssige problemer, det vil ødelægge de mindre by- og landsbysamfund, det vil koste værdifulde kulturværdier, og sidst, men ikke mindst: det vil fjerne familiebruget og fremtvinge aktieselskabsformer i landbruget.

For os ser det ud, som om landbrugsministeren lukker øjnene og bare lader stå til, med uoverskuelige konsekvenser til følge.

Bemærkningerne om en mere aktiv jordfordelingspolitik er socialdemokratiet enig i. Vi bør samtidig sikre, at jorden, når små brug nedlægges, bliver tillagt de brug, som har størst behov for tillægsjord, således at vi herigennem skaber flere bæredygtige landbrug af en rimelig størrelse.

Af miljømæssige årsager bør vi også overveje at lave regler for en rimelig sammenhæng mellem ejendommenes husdyrproduktion og deres arealgrundlag. Det vil samtidig sikre os imod egentlige industrilandbrug.

Socialdemokratiet vil ikke afvise at se på landbrugsloven. Vi har jo her et forlig til og med udgangen af 1985. Der kan være steder, hvor der skal strammes op, og andre steder, hvor der kan være grund til at lempe. Det er da også muligt, at vi yderligere skal lempe hovederhvervskravet for de mindre ejendomme. Det må dog forudsætte, at vi får ændret vores skatteregler, så et eventuelt underskud ikke kan modregnes i anden indkomst.

Vi må også legalisere alternative ejerformer i landbrugsloven. Det må sikres, at f.eks. andelslandbrug kan eksistere på lige fod med familiebruget, og at de også på andre områder behandles på samme måde som traditionelle brugsformer.

Ministeren siger i sin redegørelse, at vi skal overveje skattemæssig ligestilling mellem personligt ejede landbrugsbedrifter og selskaber. Det er vi enige med ministeren i. Derfor har socialdemokratiet også i sit skattereformforslag foreslået en virksomhedsskatteordning for landbruget, så den del af overskuddet, der ikke trækkes ud, beskattes med samme procent som aktieselskaber. Med den udtalelse, der er i redegørelsen om ligestilling,

går jeg så til gengæld ud fra at al fremtidig tale om konjunkturudligningsfond vil forstumme.

Som det påpeges i redegørelsen, er en rolig ejendomsprisudvikling af afgørende betydning for generationsskiftet. Vi husker vist alle 1970ernes prisekspllosion på landbrugsjendommene, som er en af de væsentligste forklaringer på, at det senere gik så galt i dansk landbrug. Derfor vil vi i socialdemokratiet gerne følge tidligere initiativer op med en opfordring til, at vi indfører en løbende værdistigningsafgift. Det skal ikke være en afgift for provenuets skyld; tværtimod skulle den helst inddraget provenu indbringe, men den skal forhindre nye prisekspllosioner på jord og fast ejendom.

Som udgangspunkt for drøftelserne om en værdistigningsafgift er den model, som det radikale venstres landsmøde har vedtaget, et udmærket forhandlingsgrundlag.

Vi står i de kommende år over for store omstillinger og store problemer i landbruget. Disse problemer kan ikke løses uden nytænkning. Vi må sikre, at ejendomsprisstigningerne ikke igen kommer ud af kontrol. Vi må gennemføre en finansieringsreform, som er tilpasset landbrugets særlige forhold. Vi må af miljømæssige og lokalpolitiske og kulturpolitiske grunde forhindre industrilandbrug.

Løsningen af problemerne bliver måske ikke lettere af, at dansk landbrug i dag er noget meget forskelligt. Alene indkomstforholdene viser, hvor forskellige vilkår der arbejdes under. Der er således mere end 1/2 mill. kr. i indkomstforskel imellem de 10 pct. landmænd, der tjener mindst, og de 10 pct. landmænd, der tjener mest. Et erhverv med så forskelligartede forhold kræver naturligvis også forskelligartede løsninger med en bred vifte af initiativer. Det kræver nytænkning, som hverken landbrugsministeren eller organisationspolitikere på Axelborg tilsyneladende er i stand til. Derimod håber jeg, at man er fordomsfri nok til at lytte til andres bidrag til den debat, og at man er villig til at forlade gamle bastioner, som ikke svarer til nutidens udfordringer.

Socialdemokratiet vil meget gerne yde sit bidrag til den debat, så vi kan bevare dansk familiebrugs værdier i en moderniseret udgave.